

Prvo pismo Korinčanom

Vstop evangelija v svet
grško-rimske kulture

KLIC V NOVO ŽIVLJENJE

Redno branje Svetega pisma more postati resnični vir prenovne osebnega življenja vernika in življenja Cerkve.

Frančišek, Evangelii Gaudium

Pogum je potreben za boj in ne nujno za zmago; za oznanjevanje in ne nujno spreobračanje.

Pogum je potreben, da smo alternativa svetu, a da nikoli ne postanemo napadalni ali nasilni

Frančišek, nedelja, 23. oktober 2016

Sveto pismo ni samo za proučevanje, ampak da »jo hodimo«

Frančišek, torek, 25. Oktober 2016

Izzivi krščanske skupnosti v Korintu

- ▶ Telo (sōma) v antiki in krščanstvu: ječa ali tempelj (6,19)?
- ▶ Okoliščine nastanka pisma:
  - ▶ Pavel obišče Korint na 2. misijonskem potovanju med leti 48-52 (Apd 15,36-18,22)
  - ▶ Pavel v Korintu med 50-52 (Apd 18,11)
  - ▶ Pismo napiše na 3. misijonskem potovanju (52-56) (Apd 18,23-21,26) iz Efeza na začetku leta 54

3

Prvo pismo Korinčanom – Klic v novo življenje

Antropološko-občestveni pristop razlage (eksegeze) Svetega pisma je utemeljen v Pavlovem razumevanju kot Očeta in Sina in Svetega Duha ter razumevanju človeka kot ‚občestvo‘ telesa, duše in duha:

Sam Bog miru naj vas posveti, da boste popolni. In vse, kar je vašega, duh (pneuma), duša (psichē) in telo (sōma), naj bo ohranjeno neoporečno, dokler ne pride naš Gospod Jezus Kristus. On, ki vas kliče (ho kalōn), je zvest (pistos) in bo to izpolnil.» (1 Tes 5,23-24)

Velikonočno branje Svetega pisma

- Sveto pismo je potrebno brati v ključu velike noči – Kristusove in moje osebne.
- Velika noč – **pasha-prehod** – prehod preko smrti v življenje - potopitev v Božjo Ljubezen
- Velikonočno branje Svetega pisma je pozorno na **prehode**
  - * iz smrti v življenje: iz teme k luči, iz stiske v rešitev, iz osamljenosti v občestvo; gre za prehode iz ožin življenja k polnemu življenju, za prehode od sebe h Kristusu ...
- Iskati *prehode* v vsakem odlomku!

BIBLIČNA ŠOLA
Evangelii gaudium

Velikonočno branje Svetega pisma

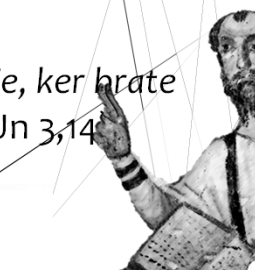
Celotno Sveto pismo je zapisano v ključu teh **prehodov**: Od izhoda iz raja preko prehoda ali eksodusa izvoljenega ljudstva iz suženjstva v obljubljeni deželo do prehoda Jezusovih učencev od svojih mrež do občestva z Njim.

Drža podaritve je kriterij novega življenja, kakor je to opredelila že prva krščanska skupnost:

»Mi vemo, da smo prešli iz smrti v življenje, ker brate ljubimo. Kdor ne ljubi, ostaja v smrti.« (1 Jn 3,14)

BIBLIČNA ŠOLA
Evangelii gaudium

Zgradba 1 Kor

- ▶ **A) Uvod (*praescriptum*) 1,1-9**
  - *Teza* celotnega pisma (1,10)
- ▶ **B) Paradoks Kristusovega križa (1,17-4,21)**
  - ▶ *Teza (suppropositio)* prvega dela (1,17-18)
- ▶ **C) Etično-ekleziološko jedro (5,1-14,40)**
- ▶ **B1) Kristusovo in naše vstajenje (15,1-58)**
- ▶ **A1) Zaključek (*postscriptum*) (16,1-24)**

7

Trije glavni deli pisma

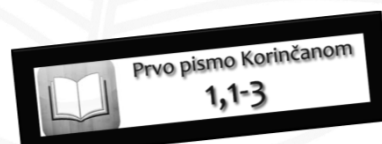
I.1 Kor 1–4: Razodevanje nove modrosti – novega življenja
4,16 Rotim vas torej, postanite moji posnemovalci.

II. 1 Kor 5–10: Življenje novega občestva
11,1 Bodite moji posnemovalci, kakor sem tudi jaz Kristusov.«

III. 1 Kor 11–16: Obhajanje novega občestva
16,14 Pri vas naj se vse godi v ljubezni.

Prvo pismo Korinčanom 1,1-3

- 1 Pavel, po Božji volji poklican (*klētos*) za apostola Kristusa Jezusa, in Sostén, brat,
- 2 Božji Cerkvi (*ekklēsia*), ki je v Korintu, posvečenim v Kristusu Jezusu, poklicanim k svetosti, **z vsemi**, ki kličejo ime našega Gospoda Jezusa Kristusa, na vsakem kraju, svojem in našem:
- 3 *milost* vam in *mir* (*charis kai eirēnē*) od Boga, našega Očeta, in Gospoda Jezusa Kristusa.
- 9 Zvest je Bog, ki vas je **poklical v občestvo** (*eis koinōnian*) s svojim Sinom Jezusom Kristusom, našim Gospodom.

Uvod (1,1-9) - identiteta novega človeka

- ▶ Poklican (*klētos*) po Božji milosti (3,10; 9,1; 15,8; Rim 1,1)
- ▶ Z vsemi, ki kličejo ime našega Gospoda (v. 2)
- ▶ *adelphos* - brat; naziv; vernik, član skupnosti (1,10-11; 6,5-6; 15,6...)
- ▶ Niste prikrajšani za noben milostni dar! (v. 7)
- ▶ Pričakujete razodetje JK
- ▶ Zvest je Bog, ki vas je poklical v občestvo (gr. *eis koinōnian*) s svojim Sinom Jezusom Kristusom, našim Gospodom. (v. 9)

Temeljna kerigma: 1,2.9

1,2 Božji Cerкви (*ekklēsia*), ki je v Korintu, **posvečenim v** Kristusu Jezusu, **poklicanim k svetosti**

1,9 Zvest je **Bog**, ki vas je poklical **v občestvo** (*eis koinōnian*) s svojim Sinom Jezusom Kristusom, našim Gospodom.

3,16 Ali ne veste, da ste Božji tempelj in da Božji Duh prebiva v vas?

3,21-23 Vse je namreč vaše:

- ali Pavel ali Apolo ali Kefa
- ali svet ali življenje ali smrt
- ali sedanje ali prihodnje;
- vse je vaše, vi pa Kristusovi, Kristus pa Božji.«

Paradoks Kristusovega križa: napetost med *modrostjo* sveta in Boga (1,11-4,21)

- ▶ **Teza** celotnega pisma (1,10)
  - ▶ uvodna pripoved: needinost krščanske skupnosti (1,11-16)
- ▶ **Teza** prvega dela (1,17-18): *Beseda križa* je
  - ▶ nespamet pogublajočim
  - ▶ moč (*dýnamis*) odrešujočim
- ▶ **Dve poti vere:**
  - ▶ pot *spoznanja* (modrosti, duhovnosti) in pot *življenja* (prim. Ps 1)

Paradoks Kristusovega križa (1,11-4,21)

- ▶ **Dokazovanje izpeljuje na treh ravneh**
  - ▶ Kristološka raven - beseda križa (1,19-2,5)
  - ▶ Pnevmatološka raven - Bog deluje po Duhu (2,6-16)
  - ▶ Ekleziološka raven - needinost v skupnosti (3,1-4,13)

13

Dokazovanje na *kristološki* ravni (1,19-2,5) - *Beseda križa*

- ▶ Bog želi razodeti svojo *skrivnost* (2,1)
- ▶ *Božja skrivnost* je Kristus, križani (1,23; 2,2)
- ▶ JK je postal za nase vse (1,30): *Pot, Resnica in Življenje* (Jn 14,6)
- ▶ *Kerygma* - oznanilo vere: izkazovanje Duha in moči (2,4)

14

Dokazovanje na *pnevmatološki* ravni (2,6-16) - Bog deluje po Duhu

- ▶ Božja modrost je prikrita človeku tega sveta (2,6-9)
- ▶ Bog se razodeva po Duhu (2,10);
- ▶ *Mi pa nismo prejeli duha svetá, ampak Duha, ki je iz Boga, da bi mogli spoznati to, kar nam je Bog milostno podaril (2,12)*

15

Dokazovanje na *ekleziološki* ravni - življenje občestva (3,1-4,13)

- ▶ *Še ste namreč meseni (gr. sarkikoi). Dokler sta namreč med vami zavist in prepir, mar niste meseni, mar ne ravnate po človeško? (3,3)*
- ▶ *Bog daje rast (v. 6b) - novo življenje se živi iz občestva z Njim!*
- ▶ *Božji sodelavci, Božja njiva, Božja zgradba. (v. 9)*
- ▶ Temelj je Kristus;
- ▶ *Ali ne veste, da ste Božji temelj in da Božji Duh prebiva v vas? (v. 16)*
- ▶ Vse je vaše, vi pa Kristusovi, Kristus pa Božji (v. 22-23)

16

Dokazovanje na *ekleziološki ravni* - življenje *občestva* (3,1-4,13)

- ▶ Pavel (oznanjevalec kerygme) je *Kristusov služabnik* in *oskrbnik Božjih skrivnosti* (4,1)
- ▶ Oznanjevalec mora biti osvobojen! Osvobajati se od sodb drugih: „Gospod je tisti, ki me sodi“ (4,4)
- ▶ Temelj občestva je Kristus, ne človek!
- ▶ Ostajati poslušni Pismu - ne se hraniti z umetno hrano (v. 6-8)

17

Sklep (4,14-21)

- ▶ Pavel ni samo pedagog temveč „roditelj“: „V Kristusu Jezusu sem vas namreč po evangeliju jaz rodil“ (v. 15) - Od vzgojitelja za Kristusa k očetu in materi novega človeka (1 Kor 4,6-21)
- ▶ Kdaj se človek *rojeva* za Kristusa? Kdaj živim iz vere?
- ▶ „*Rotim* (gr. *parakalō*) *vas torej, postanite moji posnemovalci (mimetai)*“ (v.16; 1,10; 11,1) (1 Tes 1,6: „In vi ste začeli posnemati nas in Gospoda“)
- ▶ *Božje kraljestvo namreč ni v besedi, ampak v môči.* (v.20; 1,24; 2,5)

18